

Informationsmateriale om ADR 2009.

Dette informationsmateriale har til hensigt at give en kort beskrivelse af udvalgte væsentlige ændringer, der sker ved overgangen fra ADR 2007 til ADR 2009. For en udtømmende oversigt over ændringerne henvises til de officielle dokumenter, som kan hentes på FN's hjemmeside:

[Draft amendments to annexes A and B of ADR](#)

[Draft amendments to annexes A and B of ADR - Addendum](#)

[Draft amendments to annexes A and B of ADR - Corrigendum](#)

Radioaktive stoffer.

Ændringer specifikt omhandlende radioaktive stoffer er ikke nævnt i dette materiale, men kapitel 1.7 om generelle bestemmelser samt afsnit 2.2.7 om specifikke bestemmelser for klassificering er blevet revideret. For yderligere information vedrørende radioaktive stoffer henvises til Statens Institut for Strålebeskyttelse, Knapholm 7, 2730 Herlev, tlf.: 44 54 34 54, e-mail: sis@sis.dk.

Ikrafttrædelse af ADR 2009.

2009-udgaven af ADR træder principielt i kraft den 1. januar 2009. Der er i punkt 1.6.1.1. i ADR 2009 fastsat en overgangsperiode, hvorefter transport indtil den 30. juni 2009 som udgangspunkt kan gennemføres i henhold til ADR 2007. ADR 2009 implementeres i dansk lovgivning senest den 1. juli 2009 ved en ændring af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 705 af 21. juni 2007 om vejtransport af farligt gods som ændret ved bekendtgørelse nr. 1138 af 27. november 2008.

Overgangsbestemmelser.

Ud over ovennævnte generelle overgangsperiode på et halvt år er der specifikke overgangsbestemmelser for visse af ændringerne. Et udvalg af disse er nævnt under de relevante kapitler. For øvrige overgangsbestemmelser henvises til kapitel 1.6 i ADR 2009.

Den danske udgave af ADR 2009.

Den danske udgave af ADR 2009 er offentliggjort på [politiets hjemmeside](#).

Henvendelser vedrørende det faglige indhold af den danske udgave, herunder om eventuelle fejl i teksten, kan rettes til Beredskabsstyrelsen.

Andre forespørgsler vedrørende publikationen ADR 2009 skal rettes til Rigspolitiet, Færdsels- og Beredskabsafdelingen, Ellebjergvej 52, 2450 København SV, tlf.: 33 14 88 88, e-mail:

rpchi@politi.dk.

Kapitel 1.1

Omfang og anvendelsesområde.

Undtagelsesbestemmelserne vedrørende privates transport i punkt 1.1.3.1 (c) revideres således, at mængden af brandfarlige væsker emballeret i genopfyldelige beholdere påfyldt af, eller for private personer må være op til 60 liter pr. beholder og 240 liter pr. transporterende enhed.

Punkt 1.1.3.6.3 ændres, så det ikke er bruttovægten af maskiner og udstyr der skal indgå i beregningen af den maksimalt samlede mængde pr. transporterende enhed, men i stedet den samlede mængde farligt gods i kg eller liter.

Undtagelser vedrørende transport af litiumbatterier er blevet tilføjet i underafsnit 1.1.3.7. Det drejer sig om litiumbatterier, som er monteret i et køretøj eller som findes i udstyr, der anvendes under transporten (f.eks. bærbar PC).

Kapitel 1.2

Definitioner og måleenheder.

Der er enkelte nye definitioner i afsnit 1.2.1, ligesom der er foretaget mindre ændringer af definitionerne af ”lille container” og ”stor container”.

Kapitel 1.3

Uddannelse af personer involveret i transport af farligt gods.

I afsnit 1.3.1 anm. 4 præciseres det, at personer skal have gennemført uddannelsen førend de kan påtage sig ansvar i forbindelse med transport af farligt gods.

Kapitel 1.8

Kontroller og andre støttetiltag der skal sikre, at sikkerhedsforskrifterne bliver efterlevet.

To nye afsnit omkring overensstemmelsesvurdering, periodiske eftersyn og særlige kontroller er blevet tilføjet i 1.8.6 og 1.8.7. Bestemmelserne gælder blandt andet for tanke til gasser i klasse 2 (underafsnit 6.2.3.6 samt TA4 og TT9 i underafsnit 6.8.4). Se også under kapitel 6.8.

Kapitel 1.9

Transportrestriktioner pålagt af de kompetente myndigheder.

Der er foretaget mindre ændringer vedrørende restriktionerne for tunnelkategori C og D.

Kapitel 2.1

Generelle bestemmelser.

Der er tilføjet et nyt punkt 2.1.3.5.5 vedrørende affaldsstoffer. Hvis den nøjagtige sammensætning er ukendt, kan henføringen til et UN-nr og en emballagegruppe på visse betingelser og under visse forudsætninger baseres på afsenderens kendskab til affaldet.

Underafsnit 2.1.3.8 ændres, så stoffer i klasse 1 til 9, som ikke henføres til UN 3077 eller 3082, og som opfylder kriterierne i 2.2.9.1.10, ud over deres farlighed i henhold til klasse 1 til 9, anses for at være miljøfarlige stoffer. Andre stoffer, der opfylder kriterierne i 2.2.9.1.10, henføres til UN 3077 eller 3082.

Kapitel 2.2

Specifikke bestemmelser for de enkelte klasser.

Punkt 2.2.62.1.12.2 ændres så animalsk materiale, som er påvirket af patogener i kategori A eller af patogener, og som kun i kulturer skal henføres til kategori A, skal henføres til UN 2814 eller UN 2900. Animalsk materiale, som er påvirket af patogener i kategori B eller af patogener, som skal henføres til kategori A, hvis de er i kulturer, skal henføres til UN 3373. I punkt 1.6.1.16 er der fastsat en overgangsbestemmelse, så animalsk materiale påvirket af sygdomsfremkaldende bakterier (patogener) tilhørende kategori B eller som kun i kultur henføres til kategori A (ifølge punkt 2.2.62.1.12.2), kan transporteres efter de regler, som er fastlagt af den kompetente myndighed, frem til 31. december 2014.

Punkt 2.2.9.1.10 om miljøfarlige stoffer (vandmiljøet) er blevet omskrevet. Som en konsekvens heraf slettes afsnit 2.3.5. I punkt 1.6.1.17 er der fastsat en overgangsbestemmelse, så stoffer i klasse 1 til 9, som ikke henføres til UN 3077 eller 3082, hvor klassifikationskriterierne i henhold til 2.2.9.1.10 ikke er blevet anvendt, og som ikke er mærket i henhold til 5.2.1.8 og 5.3.6, fortsat kan transporteres indtil 31. december 2010, uden at bestemmelserne om transport af miljøfarlige stoffer finder anvendelse.

Kapitel 3.2

Fortegnelse over farligt gods.

I Tabel A er tilføjet en kolonne (7b) gældende for undtagne mængder (excepted quantities) . Se mere om undtagne mængder under kapitel 3.5. Derudover er der tilføjet en række nye UN-nr., ligesom der er foretaget ændringer for visse UN-nr. For en oversigt henvises til det i indledningen nævnte link.

Kapitel 3.3

Særlige bestemmelser gældende for bestemte stoffer og genstande.

Visse særlige bestemmelser er blevet revideret og enkelte nye er tilføjet. Særlig bestemmelse 330 er bortfaldet i tabellen under afsnit 3.3.1, mens særlig bestemmelse 332, 333, 334, 336, 337, 338, 339, 340, 341 og 654 er tilføjet. For en oversigt henvises til det i indledningen nævnte link.

Kapitel 3.4

Undtagelser for transport af farligt gods emballeret i begrænsede mængder.

I henhold til afsnit 3.4.8 skal kolli indeholdende farligt gods i begrænsede mængder opfylde kravene i punkt 5.2.1.9 og 5.1.2.1 b) om retningspile samt punkt 7.5.1.5 om placering af kolli. Derudover skal afsender i henhold til afsnit 3.4.9 ved transportens start informere transportøren om den samlede vægt af det transporterede gods.

I henhold til afsnit 3.4.10 skal transporterede enheder med en maksimal vægt på over 12 tons mærkes med "LTD QTY" foran og bagpå med mindre de allerede er forsynet med orange skilte ifølge afsnit 5.3.2. Containere skal mærkes tilsvarende dog på 4 sider, med mindre de i forvejen er forsynet med faresedler i henhold til kapitel 5.3.

Der kan i henhold til afsnit 3.4.11 dispenseres fra mærkningen, såfremt den samlede bruttovægt af kolli indeholdende farligt gods i begrænsede mængder ikke overstiger 8 tons pr. transporterende enhed. I punkt 1.6.1.18 er der fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter bestemmelserne i afsnit 3.4.9 til 3.4.13 først gælder fra 1. januar 2011.

Kapitel 3.5

Farligt gods emballeret i undtagne mængder.

Dette er et helt nyt kapitel, som omhandler undtagelser for farligt gods emballeret i meget små mængder. Bortset fra bestemmelserne i kapitel 1.3 om uddannelse, klassifikationsbestemmelserne i Del 2 samt visse emballeringsbestemmelser i Del 4, finder ADR ikke anvendelse for transport af farligt gods i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel. Emballagerne skal ifølge kapitel 3.5 være mærket og det maksimale antal kolli i køretøj eller container er fastsat til 1000 stykker.

Såfremt farligt gods i undtagne mængder er ledsaget af et eller flere dokumenter, skal mindst ét af disse indeholde angivelsen "Dangerous Goods in Excepted Quantities" (Farligt gods i undtagne mængder) samt oplysninger om antallet af kolli.

Kapitel 4.1

Anvendelse af emballager, herunder IBC's og storemballager.

Der er blevet tilføjet tre nye emballeringsforskrifter og derudover er nogle forskrifter blevet revideret, blandt andet P903b (lithiumbatterier). De nye forskrifter er P004, P010 og P804:

- P004 gælder for brændselscellepatroner (UN 3473, 3476, 3477, 3478 og 3479).
- For 30 UN-numre ændres emballageforskriften fra P001 til den nye P010.
- UN-nummer 1744 (brom) skal nu emballeres i henhold til den nye P804.

Underafsnit 4.1.4.4, omhandlende specifikke bestemmelser for trykbeholdere til andre stoffer end de der tilhører klasse 2 bortfalder, og dermed forsvinder også de specifikke bestemmelser PR1-PR8. For bestemmelser om trykbeholdere til væsker og faste stoffer henvises herefter til underafsnit 4.1.3.6. I punkt 1.6.2.6 er der fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter trykbeholdere til andre stoffer end dem, der tilhører klasse 2, fremstillet før 1. juli 2009 i henhold til kravene i 4.1.4.4, der er gældende indtil 31. december 2008, men som ikke er i overensstemmelse med kravene i 4.1.3.6, som gælder fra 1. januar 2009, fortsat må anvendes, forudsat at kravene i 4.1.4.4, der er gældende frem til 31. december 2008, opfyldes.

Kapitel 4.7

Anvendelse af MEMU's (Mobile Explosives Manufacturing Units).

Dette er et nyt kapitel omhandlende anvendelse af MEMU's. For yderligere oplysninger om MEMU's henvises til kapitlerne 6.12 og 9.8.

Kapitel 5.2

Mærkning.

Der indføres et nyt underafsnit 5.2.1.8 vedrørende ny mærkning af kolli indeholdende miljøfarlige stoffer (stoffer, der opfylder kriterierne i punkt 2.2.9.1.10). Mærket, der er vist i punkt 5.2.1.8.3, skal som udgangspunkt være 100 mm * 100 mm (symbol: Fisk og træ). I punkt 5.2.1.8.2 er placering af mærket samt yderligere krav angivet. Mærket skal sidde tæt ved UN-nummeret og derudover være umiddelbart synlige, læselige samt holdbare under forskellige vejrforhold. IBC's på over 450 liter og storemballager skal mærkes på to modstående sider. Overgangsbestemmelser som nævnt ovenfor under kapitel 2.2 (1.6.1.17).

Kapitel 5.3

Mærkning af containere, MEGC's, MEMU's, tankcontainere, UN-tanke og køretøjer.

Kravene til fastgørelse af faresedler og orange skilte præciseres i punkt 5.3.1.1.6 hhv. 5.3.2.2.5 for så vidt angår foldeskilte. Derudover fastsættes det ved en tilføjelse til punkt 5.3.2.2.1 og 5.3.2.2.2,

at orange skilte skal forblive fastgjort uanset køretøjets orientering. For køretøjer registreret før 1. januar 2009 er der i punkt 1.6.1.13 fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter orange skilte, der er i overensstemmelse med punkt 5.3.2.2.1 og 5.3.2.2.2 i ADR 2007, må anvendes indtil 31. december 2009.

Kravet om mærkning med det nye mærke for miljøfarlige stoffer som nævnt ovenfor under kapitel 5.2 gælder jf. det nye afsnit 5.3.6 tilsvarende også for containere, MEGC's, tankcontainere, UN-tanke og køretøjer.

Kapitel 5.4

Dokumentation.

Jf. punkt 5.4.1.1.1(f) skal det i forbindelse med transport af maskiner og udstyr være den indeholdte mængde farlige gods i kg eller liter, der skal angives i transportdokumentet.

Jf. punkt 5.4.1.1.1(k) skal tunnelrestriktionskoden, hvis en sådan er tildelt, anføres i transportdokumentet, dog ikke, hvis det på forhånd vides, at transporten ikke går via tunneler med restriktioner for vejtransport af farligt gods.

Såfremt affald transporteres i henhold til punkt 2.1.3.5.5, skal dette ifølge punkt 5.4.1.1.3 angives i transportdokumentet. Se også ovenfor under kapitel 2.1.

De særlige bestemmelser i punkt 5.4.1.1.10 om at transportdokumentet skal påtegnes med "Ladningen overholder undtagelsesgrænserne i 1.1.3.6" bortfalder.

De skriftlige anvisninger (sikkerhedskort) i afsnit 5.4.3 er ændret markant. Der eksisterer herefter kun ét sikkerhedskort, som gælder for alle klasser. Det er transportøren som skal tilvejebringe sikkerhedskortet. Det er endvidere påkrævet, at transportøren sikrer, at hvert medlem af køretøjets mandskab forstår anvisningerne og kan udføre disse. Sikkerhedskort på de forskellige sprog herunder dansk kan findes på FN's hjemmeside:

http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_linguistic_e.htm

Det er i henhold til punkt 5.4.3.4 et krav, at sikkerhedskortet skal svare til den i ADR viste 4 siders model med hensyn til form og indhold. Efter Beredskabsstyrelsens opfattelse betyder dette, at sikkerhedskortets indhold (layout, tekst og format) ikke må ændres. Der må således ikke i tabellen fjernes klasser, som ikke transporteres på køretøjet, ligesom der ikke må tilføjes yderligere oplysninger (f.eks. tekst, logo eller lign.). Endvidere skal sikkerhedskortet være i farver.

Kapitel 6.1

Bestemmelser for konstruktion og prøvning af emballager

Der er foretaget enkelte mindre ændringer herunder præciseringer vedrørende anvendelse af symbolerne "UN" og "RID/ADR" i forbindelse med mærkning af emballager.

Kapitel 6.2

Bestemmelser for konstruktion og prøvning af trykbeholdere, aerosolbeholdere og små beholdere indeholdende gas (gaspatroner).

Dette kapitel er generelt blevet omskrevet blandt andet med henblik på en harmonisering med FN's anbefalinger. For nærmere oplysninger herom henvises til Arbejdstilsynet.

Kapitel 6.3

Bestemmelser for konstruktion og prøvning af emballager til smittefarlige stoffer hørende til kategori A i klasse 6.2.

Dette kapitel er generelt blevet omstruktureret, for at få en opbygning tilsvarende resten af ADR. Selve kravene til prøvning forbliver uændrede.

Kapitel 6.5

Bestemmelser for konstruktion og prøvning af IBC's.

Ifølge punkt 6.5.2.2.1 og 6.5.2.2.2 indføres krav om yderligere mærkning af IBC's, således at den maksimale stablingsbelastning skal angives. Der bliver tale om mærkning med ét af to symboler: (a) IBC's, der kan stables eller (b) IBC's, der ikke kan stables. Den angivne vægt må ikke overstige belastningen, der blev anvendt til typeprøvning ifølge punkt 6.5.6.6.4, divideret med 1,8. I punkt 1.6.1.15 er der fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter IBC's fremstillet, refabrikeret eller repareret før 1. januar 2011, ikke behøver at blive mærket med maksimal tilladt stablingsbelastning, dog skal IBC's mærkes, hvis de repareres eller refabriques efter denne dato.

Kravene til tæthedsprøvning af IBC's i henhold til punkt 6.5.4.4.2 ændres, så den primære bundlukkeanordning skal være monteret under tæthedsprøvningen.

Der er mindre ændringer til kravene i forbindelse med faldprøve.

I underafsnit 6.5.6.13 indføres krav om vibrationsprøvning af IBC's til væsker. I punkt 1.6.1.14 er der fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter IBC's fremstillet før 1. januar 2011 i overensstemmelse med kravene gældende til 31. december 2010, men som ikke har bestået vibrationsprøvning i henhold til underafsnit 6.5.6.13, fortsat må anvendes.

Kapitel 6.8

Bestemmelser for konstruktion, typegodkendelse, eftersyn, prøvning og mærkning af samt udstyr til faste tanke (tankvogne), aftagelige tanke, tankcontainere og tankveksellad med råtanke af metal samt batterikøretøjer og multielement gascontainere (MEGC's).

Råtanke skal i henhold til 6.8.2.1.4 som udgangspunkt konstrueres og fremstilles i henhold til de i underafsnit 6.8.2.6 nævnte standarder, dog således at minimumskravene i punkt 6.8.2.1.6 til

6.8.2.1.26 overholdes. Datoen for, hvornår det bliver obligatorisk at anvende de nævnte standarder, er anført ud for hver enkelt standard.

Kravene til kontrol af svejsninger er blevet revideret, jf. punkt 6.8.2.1.23.

Bestemmelserne i punkt 6.8.2.4.2, 6.8.2.4.3 og 6.8.3.4.6 vedrørende periodisk eftersyn herunder intervallerne mellem disse er blevet præciseret. Eftersyn og prøvning skal endvidere fra 1. januar 2009 gennemføres i overensstemmelse med standarden EN 12972.

I punkt 6.8.2.5.1 indføres krav om at de enkelte tankrums kapacitet skal suppleres med et "S" (surge plates), når rummene er opdelt i enheder på højst 7.500 liter ved hjælp af skulpeplader. For eksisterende tanke er der i punkt 1.6.3.33 (1.6.4.32 for tankcontainere) fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter mærkepladen skal forsynes med symbolet "S" ved næste periodiske eftersyn i henhold til 6.8.2.4.2.

Kapitel 6.12

Bestemmelser for konstruktion, udstyr, typegodkendelse, eftersyn og prøvning samt mærkning af tanke, bulkcontainere og særlige rum til eksplosive stoffer i MEMU's (Mobile Explosives Manufacturing Units).

Dette er et nyt kapitel omhandlende konstruktion, indretning, prøvning og godkendelse af MEMU's. For yderligere oplysninger om MEMU's henvises til kapitlerne 4.7 og 9.8.

Kapitel 7.5

Bestemmelser for af- og pålæsning og håndtering.

Der tilføjes i punkt 7.5.7.1 en fodnote, hvorefter retningslinjer for lastsikring kan findes i bl.a. "European Best Practice Guidelines on cargo Securing for Road Transport".

Kapitel 8.1

Generelle bestemmelser for transporterende enheder og udstyr herpå.

I forbindelse med de ændrede bestemmelser om skriftlige anvisninger (sikkerhedskort), er afsnit 8.1.5 også blevet ændret, hvorefter det påkrævede udstyr og personlige værnemidler bl.a. afhænger af, hvilke faresedler det farlige gods er forsynet med.

Kapitel 8.2

Bestemmelser for uddannelse af køretøjets mandskab.

I punkt 8.2.1.4 tydeliggøres, at kravet om specialiseringskursus ikke gælder for transport af farligt gods klassificeret som 1.4 S.

Kapitel 8.5

Tillægsbestemmelser for visse klasser eller stoffer.

I kapitel 8.5, tillægsbestemmelse S1(6) præciseres og ændres kravene til, hvornår der skal være opsyn med køretøjer, der indeholder stoffer og genstande i klasse 1.

I tillægsbestemmelse S1(7) indføres krav om, at visse køretøjer af typerne EX/II og EX/III skal være aflåst under transport.

Tillægsbestemmelserne S2, S7, S14 og S20 ændres, ligesom der tilføjes tre nye bestemmelser S22, S23 og S24.

Kapitel 9.8

Tillægsbestemmelser for komplette eller kompletterede MEMU's (Mobile Explosives Manufacturing Units).

Dette er et nyt kapitel omhandlende fastgørelsesanordninger, jording, stabilitetskrav og forbrændingsvarmeanlæg mv. for MEMU's. For yderligere oplysninger om MEMU's henvises til kapitlerne 4.7 og 6.12.